

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

6.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการได้แก่ ศึกษาส่วนประกอบของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับ (Ex Post Spreads) และศึกษาปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เป็นผลตอบแทนในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ได้รับ (Pure Spread) ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษารวมประกอบของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับ (Ex Post Spreads)

โดยหลักการแล้ว ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารได้รับจะประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนประกอบที่เป็นผลตอบแทนในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินและส่วนประกอบที่เป็นต้นทุนของธนาคารไม่ว่าจะเป็นต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินงาน (Operation Cost) หรือต้นทุนที่เกิดจากกฎระเบียบและข้อบังคับที่มีต่อธนาคาร (Regulation Cost) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2535 - 2540) ex post spreads ประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นผลตอบแทนแก่ธนาคาร ได้แก่ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เป็นผลตอบแทนในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (Pure Spread) โดย pure spread เป็นส่วนประกอบหลักของ ex post spreads โดย pure spread มีขนาดเฉลี่ยประมาณ 71.42% ของ ex post spreads ส่วนต้นทุนต่างๆของธนาคารพาณิชย์ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นค่าดอกเบี้ยสุทธิ ซึ่งเป็นต้นทุนในการดำเนินงานของธนาคารหรือต้นทุนค่าเสียโอกาสในการถือเงินสำรองของธนาคาร ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดจากกฎระเบียบที่มีต่อธนาคาร พบว่าต้นทุนเหล่านี้มีความสัมพันธ์เพียงบางไตรมาสกับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ex post spreads แสดงว่าธนาคารสามารถหารายได้จากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ex post spreads ชดเชยต้นทุนเหล่านี้ได้เพียงบางไตรมาส และในช่วงก่อนเกิดวิกฤต ขนาดของธนาคารมีผลต่อความสามารถของธนาคารในการหารายได้จากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือธนาคารขนาดใหญ่จะได้รับ ex post spreads ที่มากกว่าธนาคารขนาดกลางและเล็ก ถึงแม้ว่าธนาคารขนาดใหญ่จะเรียกครองส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับดอกเบี้ยเงินฝาก (Ex Ante Spreads) ในขนาดเล็กกว่าธนาคารขนาดกลางและเล็ก ทั้งนี้เนื่อง

มาจากธนาคารขนาดใหญ่มีต้นทุนในการระดมทุนที่ต่ำกว่าธนาคารขนาดกลางและเล็ก เนื่องจากธนาคารขนาดใหญ่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ฝากเงินมากกว่าจึงสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในระดับที่ต่ำกว่าธนาคารขนาดกลางและเล็กได้ อีกทั้งธนาคารขนาดใหญ่ยังได้รับประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาดในการขยายสินเชื่อ ทำให้ธนาคารขนาดใหญ่มีต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำกว่า ทำให้ธนาคารขนาดใหญ่ได้รับ ex post spreads ที่มากกว่าธนาคารขนาดกลางและเล็ก ส่วนในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2541 - 2544) ไม่สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่าง ex post spreads กับ pure spread และต้นทุนต่างๆได้เนื่องจากในช่วงเวลานี้ข้อมูลมีการผันผวนมาก

สรุปผลการศึกษาปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เป็นผลตอบแทนในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (Pure Spread)

pure spread เป็นส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารจำเป็นต้องได้รับในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน ซึ่งเป็นคำตอบว่าสาเหตุใดสถาบันการเงินจึงสามารถดำเนินกิจการได้ ซึ่งในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน ธนาคารจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่างๆไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงในการไม่ได้รับการชำระคืนเงินกู้ (Credit Risk) หรือความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร โดยตามทฤษฎีแล้วความเสี่ยงเหล่านี้จะส่งผลต่อ pure spread อีกทั้งลักษณะของโครงสร้างตลาดของตลาดธนาคารพาณิชย์ก็มีผลต่อการกำหนด pure spread ผลการศึกษสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ธนาคารพาณิชย์ไทยรวมทั้งระบบ

ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2535 - 2540) ระบบธนาคารพาณิชย์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงต่างๆไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อขายคืนพันธบัตรและอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร หรือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ซึ่งสะท้อนถึงความเสี่ยงในการไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้) ในการกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread ทำให้ธนาคารต้องประสบปัญหาภาระต้นทุนที่เกิดจากความเสียหายเหล่านี้ โดยในปี 2540 ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งต้องขาดทุนเนื่องจากต้นทุนเหล่านี้ โดยเฉพาะต้นทุนจากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญซึ่งเป็นต้นทุนการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ของธนาคาร โดยในช่วงปี 2535 - 2539 ระบบธนาคารพาณิชย์ไม่นำภาระต้นทุนที่เกิดจากความเสียหายต่างๆและไม่ได้อาศัยประโยชน์จากอำนาจผูกขาดในตลาดของธนาคารพาณิชย์ในการกำหนด pure spread ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากในช่วงก่อนเกิดวิกฤติ ได้มีสถาบันการเงิน

ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์จำนวนมากมาเป็นคู่แข่งธนาคารพาณิชย์ในการให้สินเชื่อ อีกทั้งในช่วงนั้นเป็นช่วงที่มีการเร่งปล่อยกู้จากสถาบันการเงินจำนวนมากรวมทั้งกลุ่มธนาคารพาณิชย์โดยอาศัยเงินทุนจากแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศมาปล่อยกู้ภายในประเทศ ทำให้ธนาคารไม่ใช้ประโยชน์จากอำนาจการผูกขาดและไม่ให้ความสำคัญกับต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงต่างๆในการกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread

ส่วนในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2541 - 2544) pure spread ของระบบธนาคารโดยรวมไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรใดๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรความเสี่ยงต่างๆหรือตัวแปรอำนาจการผูกขาด โดยอาจมีสาเหตุมาจากในช่วงนี้ผู้กู้มีความสามารถในการใช้หนี้ต่ำธนาคารจึงไม่สามารถผลักภาระต้นทุนความเสี่ยงต่างๆเข้าไปใน pure spread ได้ หรือใช้อำนาจการผูกขาดในการเรียกร้อง pure spread ได้ หากธนาคารไปผลักภาระต้นทุนไปให้แก่ผู้กู้ อาจทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ ซึ่งสุดท้ายผลร้ายก็จะกลับมายังธนาคาร ทำให้ธนาคารต้องยอมรับแบกภาระต้นทุนไว้บางส่วน

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่

ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2535 - 2540) กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับภาระต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากความผันผวนอัตราดอกเบี้ยหรือความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ซึ่งสะท้อนถึงความเสี่ยงในการไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้) ในการกำหนดขนาดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread ทำให้ในปี 2540 ธนาคารต้องแบกรับภาระต้นทุนการสำรองหนี้สูญซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไว้บางส่วนเป็นผลให้ pure spread ต้องลดลง โดยในช่วงปี 2535 - 2539กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่นำปัจจัยด้านความเสี่ยงและไม่ได้อาศัยประโยชน์จากอำนาจการผูกขาดในตลาดสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องมาจากในช่วงเวลานั้นเป็นช่วงที่สถาบันการเงินต่างๆเร่งปล่อยกู้ ทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีการแข่งขันกันในกลุ่มในการระดมเงินฝากเพื่อนำไปขยายสินเชื่อและในช่วงนั้นในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ก็ได้มีการเร่งปล่อยเงินกู้โดยอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศโดยเข้ามาในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกมาปล่อยกู้ในประเทศ ทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่ใช้ประโยชน์จากอำนาจการผูกขาดและไม่ให้ความสำคัญกับต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงต่างๆในการกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread

ส่วนในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2541 - 2544) กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ได้อาศัยอำนาจการผูกขาดในตลาดของธนาคารพาณิชย์ในการเรียกร้องส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย

เบี้ย pure spread เนื่องจากในช่วงหลังเกิดวิกฤติได้เกิดกระแสเคลื่อนย้ายเงินทุนมายังตลาดธนาคารขนาดใหญ่เนื่องจากเกิดความไม่เชื่อมั่นในสถาบันการเงินอื่นรวมถึงกลุ่มธนาคารขนาดกลางและเล็ก ทำให้กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่มีความได้เปรียบในฐานะเงินกองทุนในการปล่อยกู้ ทำให้กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่สามารถใช้ประโยชน์จากอำนาจการผูกขาดในการเรียกกรองส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread ให้เพิ่มขึ้นได้ ส่วนต้นทุนที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่างๆไม่มีความสัมพันธ์กับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread ในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก

ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2535 - 2540) กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็กไม่ให้ความสำคัญกับต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากความผันผวนอัตราดอกเบี้ยหรือความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดราย ในการกำหนดขนาดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread ทำให้ธนาคารต้องประสบปัญหาภาระต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงเหล่านี้ไว้โดยเฉพาะต้นทุนในการสำรองหนี้สูญที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่สำหรับธนาคารในกลุ่มนี้ซึ่งส่งผลทำให้ธนาคารได้รับ pure spread ลดลง โดยในช่วงก่อนเกิดวิกฤตอำนาจการผูกขาดในตลาดของธนาคารพาณิชย์ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่มีผลต่อ pure spread ของธนาคารขนาดกลางและเล็ก

ส่วนในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2541-2544) pure spread ของธนาคารขนาดกลางและเล็กไม่มีความสัมพันธ์กับอำนาจการผูกขาดในตลาดของธนาคารพาณิชย์ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ แต่เนื่องจากธนาคารในกลุ่มนี้ต้องประสบปัญหาเรื่องของสถานภาพกองทุนของธนาคารทำให้ธนาคารในกลุ่มนี้หลายแห่งต้องมีการระดมทุนเพิ่มผ่านตลาดเงินกู้ระยะสั้นทำให้ธนาคารต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากความผันผวนอัตราดอกเบี้ย ซึ่งสร้างปัญหาต้นทุนให้กับธนาคาร โดยที่ธนาคารขนาดกลางและเล็กไม่สามารถผลักภาระต้นทุนนี้เข้าไปในส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread เนื่องจากในช่วงนี้ผู้กู้มีความสามารถในการใช้นั้นต่ำ หากธนาคารไปผลักภาระต้นทุนทั้งหมดให้แก่ผู้กู้ อาจทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ ซึ่งสุดท้ายผลร้ายก็จะกลับมายังธนาคาร ทำให้ธนาคารต้องยอมรับแบกภาระต้นทุนไว้บางส่วนเป็นผลให้ pure spread ของธนาคารในกลุ่มนี้ต้องลดลงเมื่อต้นทุนจากความเสี่ยงจากความผันผวนอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น

6.2 ข้อดีของการวิจัย

1. ความเพียงพอของจำนวนข้อมูล เนื่องจากข้อจำกัดในการหาข้อมูลซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการศึกษาของงานวิจัยได้ กล่าวคือในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งทำการประมาณแบบจำลองโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง (Crosssection Data) โดยการนำข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 13 แห่ง ซึ่งเป็นจำนวนประชากรทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งจำนวนข้อมูลจากธนาคาร 13 ธนาคาร เป็นจำนวนข้อมูลที่ไม่มาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาความไม่น่าเชื่อถือของผลงานวิจัยได้ ส่วนแบบจำลองที่ 2 ซึ่งทำการประมาณแบบจำลองโดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา โดยใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส โดยได้แบ่งช่วงเวลาในการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2535-2540) และ ช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน (พ.ศ.2541-2544) ทำให้ในช่วงหลังเกิดวิกฤติมี 16 observations ซึ่งทำให้ผลการศึกษาในช่วงเวลานี้อาจมีความคลาดเคลื่อน ซึ่งหากปรับข้อมูลเป็นรายเดือนได้ ผลการศึกษาน่าจะมีความถูกต้องมากกว่า

2. ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ตัวแปรทัศนคติต่อความเสี่ยงในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งเท่ากับ ปริมาณของเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญทั้งหมดในระบบธนาคารหารด้วยปริมาณสินเชื่อทั้งหมดในระบบธนาคารเป็นตัวแทนความเสี่ยงในการไม่ได้รับการชำระคืนเงินกู้ (Credit Risk) แต่โดยหลักการแล้วปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) น่าจะเป็นตัวแทนที่เหมาะสมมากกว่า ถึงแม้ว่าตัวแปรทัศนคติต่อความเสี่ยงที่แตกต่างกันไปทำให้แต่ละธนาคารมีมาตรฐานและหลักเกณฑ์ในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่แตกต่างกันไป และโดยปกติแล้วมูลค่าของเงินที่สำรองหนี้สงสัยจะสูญจะน้อยกว่ามูลค่าของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทำให้ผลของการศึกษาความเสี่ยงที่ไม่ได้รับการชำระคืนเงินกู้ที่มีต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย Pure Spreads อาจมีความคลาดเคลื่อน ซึ่งถ้าหากสามารถใช้ข้อมูลปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในแต่ละช่วงเวลา ผลการศึกษาน่าจะมีความถูกต้องที่มากกว่า

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการศึกษาถึงปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยทำให้ทราบถึงส่วนประกอบของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารได้รับ อีกทั้งทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการเรียกร้องส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยนำไปสู่การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินนโยบายหรือออกกฎระเบียบต่างๆที่มีผลต่อ

การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในระดับที่เหมาะสมที่เป็นธรรมแก่ทั้งผู้ฝาก ผู้กู้ และต่อธนาคารพาณิชย์ โดยงานศึกษานี้ได้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติพบว่า การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยไม่ได้ให้ความสำคัญต่อต้นทุนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนในการดำเนินงานหรือต้นทุนที่เกิดจากกฎระเบียบทำให้นอกจากในช่วงเวลานั้นธนาคารได้กำไรจากการเร่งปล่อยเงินกู้โดยอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำมาปล่อยกู้ในประเทศ โดยขาดการพิจารณาคุณสมบัติและความสามารถใช้นั้นของผู้กู้รอบคอบ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในปัจจุบัน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเช่นนี้อีกในการให้สินเชื่อธนาคารต้องมีการตรวจสอบและพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ให้รอบคอบ และทางหน่วยงานราชการควรมีกระบวนการตรวจสอบธนาคารพาณิชย์อย่างใกล้ชิด

2. ต้นทุนการดำเนินงานและต้นทุนที่เกิดจากความเสียด่างๆ ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญหรือต้นทุนที่เกิดจากความเสียหายจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารได้สร้างปัญหาและเป็นภาระแก่ธนาคาร โดยเฉพาะในกลุ่มธนาคารขนาดกลางและเล็ก ธนาคารควรเร่งเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อลดต้นทุนในส่วนนี้ รวมถึงเร่งจัดการสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมถึงการวางแผนจัดการส่วนประกอบของสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารให้ดี เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและให้ธนาคารสามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับผู้สนใจจะทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป เนื่องจากข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้พิจารณาในส่วนของต้นทุนที่เกิดจากกฎระเบียบที่มีต่อธนาคารเพียงแคต้นทุนในการสำรองเงินตามกฎหมาย ไม่ได้พิจารณาต้นทุนที่เกิดจากกฎระเบียบข้ออื่นๆ เช่น เงินจ่ายสมทบกองทุนฟื้นฟูหรือต้นทุนเงินกองทุนทรัพย์สินเสี่ยง ซึ่งต้นทุนเหล่านี้มีผลต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร อีกทั้งในการศึกษาปัจจัยที่กำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย pure spread หากได้ใช้ข้อมูลปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงในปัจจุบันระบบการเงินภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับระบบการเงินต่างประเทศถ้าหากมีการนำตัวแปร อัตราแลกเปลี่ยนรวมไปถึงอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานของต่างประเทศ เช่น Feds Fund Rate การนำผลการดำเนินธุรกรรมประเภท Off-balance-sheet ยกตัวอย่างเช่น การดำเนินธุรกรรมในตลาดตราสารอนุพันธ์, การให้ Letter of Credit เป็นธุรกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญในการทำรายได้ให้กับธนาคาร ถ้าหากนำปัจจัยเหล่านี้เข้าไปรวมในการศึกษา ผลการศึกษาก็เป็นที่น่าสนใจ